

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Českých Budějovicích**, se sídlem Klavíkova 1570/7, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 11. 2013, č. j. 10 Na 76/2013 – 16,

t a k t o :

- I.** Řízení o kasační stížnosti **s e z a s t a v u j e .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se podáním (žalobou) ze dne 16. 8. 2013 domáhal vydání rozsudku, kterým by bylo žalovanému zakázáno porušovat jeho právo na rovný přístup k životním příležitostem. Žalobce dále navrhoval přikázat žalovanému, aby neprodleně obnovil stav před nezákonným zásahem a opětovně jej zařadil do evidence zájemců o zaměstnání.

[2] Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 5. 11. 2013, č. j. 10 Na 76/2013 – 16, žalobu odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Shledal totiž, že podání žalobce nesplňuje požadavky ustanovení § 37 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť je po obsahové i věcné stránce nesrozumitelné a nejasné, přičemž žalobce ani na výzvu krajského soudu vady svého podání neodstranil.

[3] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost.

[4] Vzhledem k tomu, že podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, je s podáním kasační stížnosti spojen vznik

poplatkové povinnosti a soudní poplatek uhrazen nebyl, Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 21. 11. 2013, č. j. 4 Ans 10/2013 - 11, vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč ve lhůtě pěti dnů od doručení usnesení a poučil jej, že jinak bude řízení o kasační stížnosti zastaveno. Stěžovatel byl rovněž poučen o tom, že může požádat o osvobození od soudních poplatků. V reakci na toto usnesení požádal stěžovatel o osvobození od soudních poplatků a ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti.

[5] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 17. 12. 2013, č. j. 4 Ans 10/2013 - 21, nepřiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků a zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, neboť shledal, že kasační stížnost zjevně nemůže být úspěšná. Nejvyšší správní soud proto stěžovatele znovu vyzval, aby ve lhůtě 5 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost, který podle položky č. 19 Sazebníku soudních poplatků (příloha zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích) činí 5000 Kč. Stěžovatel byl současně poučen, že nebude-li poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení zastaví podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, ve spojení s § 47 písm. c) soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů.

[6] Na toto usnesení Nejvyššího správního soudu reagoval stěžovatel podáním ze dne 8. 1. 2014, v němž označil jeho odůvodnění za „*debilnost a arogantnost*“, neboť zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti rozlišuje mezi zájemcem o zaměstnání a uchazečem o zaměstnání.

[7] Z obsahu doručky obsažené ve spise vyplývá, že usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 4 Ans 10/2013 - 21, bylo stěžovateli doručeno dne 6. 1. 2014, kdy si je osobně převzal. Lhůta 5 dnů určená Nejvyšším správním soudem k zaplacení soudního poplatku tak uplynula v pondělí dne 13. 1. 2014. Poslední den lhůty totiž připadl na sobotu 11. 1. 2014 a v takovém případě je podle § 40 odst. 4 s. ř. s. posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Stěžovatel však ve stanovené lhůtě soudní poplatek nezaplatil.

[8] Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, *nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.*

[9] Stěžovatel byl řádně vyzván k zaplacení soudního poplatku a poučen o následcích, které nastoupí v případě nezaplacení. Navzdory výzvě a náležitému poučení stěžovatel ve stanovené lhůtě soudní poplatek nezaplatil, proto Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti zastavil podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s.

[10] Ke shora uvedenému podání stěžovatele ze dne 8. 1. 2014 Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že ukončení vedení stěžovatele v evidenci zájemců o zaměstnání

pokračování

(což, jak stěžovatel upřesnil v uvedeném podání, mělo být předmětem žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného) nepovažuje za věc dotýkající se přímo životní sféry stěžovatele. K tomuto závěru dospěl Nejvyšší správní soud s ohledem na obsah žaloby, v níž sám stěžovatel poukázal na skutečnost, že byl „vyřazen“ z evidence zájemců o zaměstnání mimo jiné proto, že v průběhu 7 měsíců úřad práce vůbec nekontaktoval. Stěžovatel ani v žalobě, ani v dalších svých podání nijak nespecifikoval, jak by se ukončení jeho evidence jako zájemce o zaměstnání mělo dotknout jeho životní sféry, respektive jeho práv vůbec. Skutečnost, že je někdo evidován jako zájemce o zaměstnání, nemá žádné následky v oblasti sociálního zabezpečení. Úřad práce dle § 22 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, zařadí kohokoli na jeho žádost do evidence zájemců (aniž by pro zařazení do této evidence byly stanoveny další podmínky) a vedení v této evidenci opět ukončí, pokud neposkytuje potřebnou součinnost. Účelem tohoto opatření je potřeba udržovat v evidenci zájemců pouze osoby, které aktuálně mají skutečný zájem o zprostředkování zaměstnání. S tímto neformálním úkonem nejsou splněny žádné sankce či jiné nepříznivé následky (na rozdíl od vyřazení zájemce o zaměstnání, který poté po stanovenou dobu nemůže být opět do evidence zařazen, což pro něho má nepříznivé následky právě v oblasti sociálního a zdravotního pojištění). Pokud by tedy stěžovatel měl zájem o další vedení v evidenci zájemců o zaměstnání, nic mu nebrání požádat o opětovné zařazení do této evidence. Stěžovatel ani netvrdí, že by žalovaný v tomto např. odmítal stěžovateli vyhovět. Ukončení vedení stěžovatele v evidenci zájemců proto nelze považovat za úkon (či zásah) správního orgánu zasahující do majetku, resp. životních podmínek stěžovatele. V případě řízení o stěžovatelem podané kasační stížnosti tedy zjevně jde o jedno z mnoha stovek soudních řízení, které stěžovatel vede bez zjevného důvodu s nejrůznějšími úřady a institucemi.

[11] V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvádí, že mu je z úřední činnosti známo, že počet řízení iniciovaných stěžovatelem na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu je extrémně vysoký, přičemž se v naprosté většině nejedná o věci dotýkající se přímo jeho životní sféry. Stěžovatel má plné právo vést takové spory, dává-li mu objektivní právo procesní možnosti tak činit, a musí mít možnost v nich účinně hájit svá práva. Není však důvod, aby náklady na vedení takových sporů, které je zásadně povinen hradit každý žalobce, za stěžovatele pravidelně nesl stát formou osvobození od soudních poplatků. Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím chudým osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně.

[12] Nemajetnost totiž nemůže být sama o sobě důvodem, aby se nemajetná osoba mohla volně a bez jakýchkoliv omezení realizovat v podávání četných podání k soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 – 66, dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2012, č. j. 5 Ans 10/2012 – 26). „*Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím nemajetným osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků,*

a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně“ (viz cit. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 101/2011 – 66, resp. rozsudek ze dne 6. 6. 2012, č. j. 2 Ans 6/2012 - 12).

[13] Poukázat lze rovněž na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2012, č. j. 1 As 121/2012 – 22, který k osobě stěžovatele uvedl: „z celkové aktivity stěžovatele je evidentní, že jde z hlediska počtu návrhů o kverulanta, který soudům směřuje své žádosti nikoliv proto, aby bylo rozhodnuto o věci, ale proto, aby bylo nějak rozhodnuto. Stěžovatel se veškerou svou činností snaží dosáhnout toho, aby maximalizoval počet soudních rozhodnutí. Pravděpodobně v důsledku nadbytku volného času tímto svérázným způsobem hledá únik právě v komunikaci se soudy. Soudy včetně soudů správních jsou však povolány k ochraně práv, nikoliv k tvorbě zcela zbytečných rozhodnutí, která již zjevně nikoho ochránit nemohou, neboť zde o žádnou ochranu práv nejde.“

[14] Okolnost, že se jedná o ukončení vedení stěžovatele v evidenci zájemců o zaměstnání a nikoli o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání tedy nemá za následek nutnost přehodnocení závěru Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v usnesení ze dne 17. 12. 2013, č. j. 4 Ans 10/2013 - 21, že stěžovatel nemá právo na osvobození od soudních poplatků v nyní posuzované věci.

[15] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Jelikož bylo řízení zastaveno, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu